

Brussel, 11 februari 2019
(OR. en)

6177/19

COMPET 114
MI 127
IND 40
DIGIT 29
JUSTCIV 40
RECH 82
EDUC 56

NOTA

---

van:	het Comité van permanente vertegenwoordigers (1e deel)
aan:	Raad
nr. vorig doc.:	5808/19 COMPET 75 MI 70 IND 22 DIGIT 15 JUSTCIV 26 RECH 56 EDUC 33
Betreft:	Kunstmatige intelligentie b) Conclusies over het gecoördineerd plan inzake kunstmatige intelligentie <i>- Aanneming</i>

---

1. Op 7 december 2018 heeft de Commissie een mededeling ingediend bij het Europees Parlement, de Europese Raad, de Raad, het Europees Economisch en Sociaal Comité en het Comité van de Regio's, getiteld "Gecoördineerd plan inzake kunstmatige intelligentie"¹. De mededeling ging vergezeld van het Gecoördineerde plan inzake de ontwikkeling en het gebruik van kunstmatige intelligentie "made in Europe" – 2018², dat is opgesteld door de lidstaten (die zitting hebben in de Groep digitalisering Europese industrie en kunstmatige intelligentie), Noorwegen, Zwitserland en de Commissie.

---

¹ Doc. 15641/18.

² Doc. 15641/18 ADD 1.

2. Het voorzitterschap heeft ontwerpconclusies van de Raad opgesteld over het Gecoördineerde plan inzake de ontwikkeling en het gebruik van kunstmatige intelligentie "made in Europe" – 2018. Dit is gedaan in het spoor van het verzoek van de Europese Raad en de Raad om in te spelen op opkomende trends door een Europese aanpak van kunstmatige intelligentie, alsmede om opnieuw te wijzen op het belang dat de Raad eraan hecht dat de focus uitgaat naar de innovatieve ontwikkeling en het gebruik van belangrijke, toekomstgerichte trends, zoals kunstmatige intelligentie.
3. De Groep concurrentievermogen en groei (industrie) heeft de mededeling van de Commissie, het gecoördineerde plan en de ontwerpconclusies van de Raad besproken op 7, 14, 18 en 30 januari 2019. Naar aanleiding van deze besprekingen heeft het voorzitterschap een aantal wijzigingen in het eerdere voorstel aangebracht om zo tot een compromis te komen tussen de verschillende belangen en doelen van de lidstaten.
4. Het Comité van permanente vertegenwoordigers heeft op 6 februari 2019 de tekst in bijlage dezes bevestigd en besloten de ontwerpconclusies ter aanneming aan de Raad (Concurrentievermogen) voor te leggen (zitting van 18 februari 2019).
5. De Raad (Concurrentievermogen) wordt verzocht de conclusies in bijlage dezes aan te nemen.

**CONCLUSIES OVER EEN GECOÖRDINEERD PLAN INZAKE
DE ONTWIKKELING EN DE INZET VAN KUNSTMATIGE INTELLIGENTIE
IN EUROPA**

DE RAAD VAN DE EUROPESE UNIE,

HERINNEREND AAN:

- de mededeling van de Commissie van 13 september 2017, getiteld "Investeren in een slimme, innovatieve en duurzame industrie — Een hernieuwde strategie voor het industriebeleid van de EU"³, waarin kunstmatige intelligentie een van de instrumenten wordt genoemd voor de modernisering van de industrie voor het digitale tijdperk;
- de conclusies van de Europese Raad van 19 oktober 2017⁴, waarin wordt gewezen op de noodzaak om een aanpak inzake kunstmatige intelligentie op Europees niveau te ontwikkelen;
- de Raadsconclusies van 12 maart 2018 over de strategie voor het industriebeleid van de EU met het oog op concurrentievermogen, groei en innovatie⁵, waarin wordt benadrukt dat bedrijven voortdurend oog moeten hebben voor de innovatieve ontwikkeling en ingebruikneming van belangrijke toekomstgerichte trends, waaronder kunstmatige intelligentie;
- de ministeriële verklaring van 10 april 2018 over samenwerking op het gebied van kunstmatige intelligentie, ondertekend door alle lidstaten en Noorwegen naar aanleiding van de Digitale dag 2018;
- de mededeling van de Commissie van 25 april 2018 aan het Europees Parlement, de Europese Raad, de Raad, het Europees Economisch en Sociaal Comité en het Comité van de Regio's, getiteld "Kunstmatige intelligentie voor Europa"⁶;

---

³ Doc. 12202/17.

⁴ Doc. EUCO 14/17, punt 11.

⁵ Doc. 7037/18.

⁶ Doc. 8507/18.

- de conclusies van de Europese Raad van 28 juni 2018⁷, waarin de Commissie wordt verzocht, in samenwerking met de lidstaten een gecoördineerd plan voor kunstmatige intelligentie op te stellen, voortbouwend op de recente mededeling van de Commissie;
  - de mededeling van Commissie van 7 december 2018 aan het Europees Parlement, de Europese Raad, de Raad, het Europees Economisch en Sociaal Comité en het Comité van de Regio's, getiteld "Gecoördineerd plan inzake kunstmatige intelligentie"⁸;
  - de besprekingen over kunstmatige intelligentie van de Raad Concurrentievermogen en van de Groep op hoog niveau concurrentievermogen en groei;
  - de conclusies van de Europese Raad van 13-14 december 2018⁹, waarin wordt onderstreept dat de eengemaakte markt zich verder moet ontwikkelen, opdat zij de digitale transformatie, met inbegrip van kunstmatige intelligentie, ten volle omarmt,
1. IS INGENOMEN MET de mededeling van de Commissie van 7 december 2018, getiteld "Gecoördineerd plan inzake kunstmatige intelligentie", en met de bijlage van deze mededeling, getiteld "Gecoördineerde plan inzake de ontwikkeling en het gebruik van kunstmatige intelligentie "made in Europe" – 2018", die is opgesteld door de lidstaten, Noorwegen, Zwitserland en de Commissie (die samen zitting hadden in de *Groep digitalisering Europese industrie en kunstmatige intelligentie*); STEUNT het streven van deze groep om het optreden van de lidstaten op de verschillende beleidsterreinen te coördineren; PLEIT VOOR een sterkere ontwikkeling, een snellere invoering en een intensievere inzet van de toepassingen van kunstmatige intelligentie in alle economische sectoren, opdat Europa uitgroeit tot een wereldleider in kunstmatige intelligentie;

---

⁷ Doc. EUCO 9/18, punt 20.

⁸ Doc.15641/18.

⁹ Doc. EUCO 17/18, punt 2.

2. ONDERSTREEPT het cruciale belang van het bevorderen van de ontwikkeling en de inzet van kunstmatige intelligentie in Europa door grotere investeringen, door excellentie in kunstmatige-intelligentietechnologieën en -toepassingen te versterken, de samenwerking tussen het bedrijfsleven en de academische wereld op het gebied van onderzoek en innovatie inzake kunstmatige intelligentie op te voeren opdat onderzoeksresultaten en nieuwe inzichten op dit terrein snel en effectief door het bedrijfsleven kunnen worden ingezet, alsmede snel ten goede komen van de markt, de publieke sector en de consument; PLEIT VOOR de ontwikkeling van hoogwaardige toepassingen in alle economische sectoren om zo economische groei te bevorderen en bij te dragen tot het oplossen van de grote problemen waarvoor de wereld zich gesteld ziet: het genezen van ziekten, energietransitie, het bestrijden van klimaatverandering en het anticiperen op natuurrampen, het veiliger maken van vervoer, het bestrijden van criminaliteit, en het verbeteren van de cyberveiligheid; MOEDIGT de bevordering en ontwikkeling van cruciale ontsluitende technologieën en toepassingen van kunstmatige intelligentie AAN, uitgaande van voorbeelden op geavanceerde gebieden zoals gezondheidszorg, landbouw of geconnecteerde en autonome mobiliteit;
3. IS INGENOMEN MET het plan van de Commissie om sterke synergieën te creëren tussen de kunstmatige-intelligentiestrategie en het ruimteprogramma van de Unie, aangezien deze twee elkaar wederzijds zullen versterken, zulks in het belang van de burger en van tal van industriële sectoren; BESEFT in het bijzonder dat het gebruik van de schat aan aard-observatiegegevens van Copernicus (mogelijk gemaakt door nieuwe kunstmatige-intelligentiealgoritmen) diverse economische sectoren ten goede zal komen, doordat er nieuwe, innovatieve producten en diensten zullen komen, alsmede belangrijke toepassingen om klimaatverandering te volgen en te bestrijden;
4. SPOORT startende ondernemingen, doorgroeiers en kleine en middelgrote ondernemingen (mkb), alsook innovatieve ondernemingen, TEN ZEERSTE AAN zich in te zetten voor en te profiteren van de ontwikkeling en de zo ruim mogelijke toepassing van kunstmatige intelligentie in de economie; BENADRUKT KRACHTIG dat iedere onderneming, groot of klein, hightech of niet, deze digitale kansen moet kunnen grijpen, of het nu gaat om data, cruciale ontsluitende technologieën, of vaardigheden; BEKLEMT OONT in dit verband dat kleine en middelgrote ondernemingen moeten worden geholpen om te innoveren door kunstmatige-intelligentietechnologieën in te zetten, bijvoorbeeld via maatregelen zoals het ontwikkelen en testen van en het experimenteren met proefopstellingen;

5. STEUNT de ruime verspreiding van en toegang tot kunstmatige-intelligentiecapaciteit in alle lidstaten, bijvoorbeeld via het platform voor kunstmatige intelligentie "on demand", het netwerk van digitale-innovatiehubs en -clusters, en het netwerk van centra van excellentie; dit kan gebeuren via de programma's die zijn voorgesteld voor het volgende meerjarig financieel kader (MFK), zoals Digitaal Europa, InvestEU, Horizon Europa en het interne-marktprogramma, onverminderd de lopende onderhandelingen over het volgende MFK; BENADRUKT het belang van gecoördineerd optreden om zo het effect van investeringen op Europees, nationaal en regionaal niveau zo sterk mogelijk te maken, met inbegrip van investeringen die worden gefinancierd door de Europese Investeringsbank, een en ander om het concurrentievermogen van de Europese industrie op mondiaal niveau kracht bij te zetten; BEKLEMT OONT het belang van programma's in het volgende MFK voor de toekomstige ontwikkeling van kunstmatige intelligentie in de EU;
6. WIJST ER MET KLEM OP dat er voor de ontwikkeling van kunstmatige-intelligentie-technologieën en voor betrouwbare gemeenschappelijke Europese gegevensruimten de nodige waarborgen moeten zijn aangaande veiligheidsgevoelige en hoogwaardige openbare en particuliere gegevens die beschikbaar worden gesteld; een dergelijke ontwikkeling zou bijvoorbeeld nieuwe, op data gebaseerde producten en diensten kunnen opleveren, waaronder een interoperabiliteitskader en een bepaalde governance voor het delen en het hergebruik van data; ROEPT OP tot het ontwikkelen van veilige procedures voor de gemakkelijke toegang tot en de integriteit van gegevens; BESEFT dat in de EU kerncapaciteiten voor kunstmatige intelligentie van de grond moeten komen, waaronder gegevensbronnen en betrouwbare mechanismen voor gegevensuitwisseling, zoals virtuele opslagplaatsen en bibliotheken van algoritmen; ONDERSTREEPT het belang van referentiestations op ware grootte voor het testen van en experimenten met kunstmatige intelligentie in de EU, zulks in overeenstemming met het EU-recht;
7. BESEFT dat kunstmatige intelligentie een verstoring effect zal hebben op de huidige arbeidsmarkt, waar mogelijk ingrijpende veranderingen zullen optreden, bijvoorbeeld in industriële sectoren; ZIET UIT NAAR het voor het voorjaar van 2019 aangekondigde verslag van de *deskundigengroep op hoog niveau* over de invloed van de digitalisering op de Europese arbeidsmarkten, en naar de inbreng van de sociale partners;

8. NEEMT NOTA VAN de schaarste aan ICT-specialisten en -ingenieurs, kunstmatige-intelligentiedeskundigen en aanverwante beroepsbeoefenaren in de lidstaten; BENADRUKT de noodzaak van het bevorderen van een beter begrip van de onderliggende concepten van digitalisering en kunstmatige intelligentie — waaronder digitale vaardigheden, met bijzondere aandacht voor kunstmatige intelligentie — in de curricula van alle onderwijsniveaus, alsmede van een betere beschikbaarheid in het tertiair onderwijs van hoogwaardige ICT programma's waarin de nadruk ligt op automatisering, robotica en kunstmatige intelligentie, alsook de betrouwbaarheid en beveiliging van software; ONDERSTREEPT de noodzaak tot het opvoeren van de bestaande inspanningen om het ICT-beroep, ICT-beroepsopleidingen en levenslang leren op het gebied van kunstmatige intelligentie volwaardig bij de tijd te brengen, bijvoorbeeld in samenwerking met het Europees Instituut voor innovatie en technologie, en daarbij gelijke kansen voor mannen en vrouwen en genderdiversiteit in de ICT-sector te bevorderen; BENADRUKT de behoefte aan specifiek optreden op Unieniveau — in aanvulling op nationale maatregelen — om onderzoekers en specialisten op het gebied van kunstmatige intelligentie in Europa te behouden; ROEPT OP tot een bredere benadering van onderwijs als het gaat om kunstmatige intelligentie, wetenschap, technologie, engineering en wiskunde op alle niveaus, en tot het opleiden van vakmensen op de huidige arbeidsmarkt;
9. ROEPT de lidstaten en de Commissie OP, met het oog op het ontwikkelen en de inzet van kunstmatige intelligentie beste praktijken uit te wisselen voor het versterken van excellentie en het creëren van ecosystemen om talent binnen de EU te behouden en talent van buiten de EU aan te trekken; IS INGENOMEN met het voornemen van de Commissie om zich sterk te maken voor Masters- en doctorsgraden in kunstmatige intelligentie, alsmede met het Commissievoorstel om de invoering van kunstmatige-intelligentiemodules in interdisciplinaire, gezamenlijke opleidingen te bevorderen, bijvoorbeeld in de combinatie rechtsgeleerdheid en psychologie, en daarin kunstmatige intelligentie te betrekken;

10. SPOORT overheidsdiensten in de EU AAN, zich in te zetten voor het ontwikkelen van oplossingen en diensten die op kunstmatige intelligentie gebaseerd zijn, en deze ter beschikking te stellen aan burgers en bedrijven, zulks ter verbetering van de efficiëntie en de effectiviteit van de diensten die hun geleverd worden, onder meer door en bij openbare aanbestedingen; IS INGENOMEN met het voornemen van de Commissie, de inzet van kunstmatige intelligentie te onderzoeken bij het toezicht op en de handhaving van de internemarktregels voor goederen, diensten en personen, alsook bij andere overheidstaken; WAARDEERT de bereidheid van de Commissie om overheidsafnemers te assisteren die op kunstmatige intelligentie en cyberbeveiliging gebaseerde producten en diensten willen kopen, bijvoorbeeld door een assistentiehuis op te zetten;
11. WIJST OP het belang van volledige eerbiediging van de rechten van de Europese burger door het gebruik van ethische richtsnoeren voor de ontwikkeling en de inzet van kunstmatige intelligentie binnen de Europese Unie en op wereldniveau, waardoor ethiek in kunstmatige intelligentie een concurrentievoordeel voor de Europese industrie kan worden; NEEMT KENNIS VAN de aanstaande publicatie van ethische richtlijnen, door de onafhankelijke *High Level Expert Group on Artificial Intelligence* en ziet uit naar de verdere werkzaamheden van deze groep; STEUNT het streven van de Commissie om wereldwijd een Europese ethische norm te introduceren en MAAKT ZICH STERK VOOR de bevordering van zo'n norm in internationale initiatieven inzake kunstmatige intelligentie, zoals die van de OESO en van het *International Panel on Artificial Intelligence*;
12. BENADRUKT dat alle EU-wetgeving geschikt moet zijn voor het beoogde doel, en grensoverschrijdende ontwikkeling en toepassing van op kunstmatige intelligentie gebaseerde technologieën moet stimuleren, en VERZOEKT de Commissie om dit doel voor ogen te houden bij het beoordelen van bestaande of het overwegen van nieuwe wetgeving; ROEPT OP tot herziening — indien nodig — van de bestaande wetgeving inzake kunstmatige intelligentie aan de hand van de beginselen van beter wetgeven, zodat de wetgeving terzake afgestemd is op de nieuwe kansen en uitdagingen van kunstmatige intelligente, waaronder kwesties die te maken hebben met veiligheid, privacy, aansprakelijkheid, en beslissingen en maatregelen die genomen worden zonder menselijke tussenkomst; BENADRUKT de noodzaak van voorschriften voor cyberveiligheid en van verantwoordingsplicht en bescherming van de grondrechten wanneer kunstmatige intelligentie wordt ingezet;

13. STEUNT het streven van de lidstaten om de EU tot een van de wereldwijde aanjagers van kunstmatige intelligentie te laten uitgroeien, en STEUNT hiertoe de in het gecoördineerde plan geopperde maatregelen voor de uitwisseling van beste praktijken, de verwezenlijking van synergieën, en een nauwere en efficiëntere samenwerking in de gehele Unie; SPOORT alle belanghebbenden AAN, deel te nemen aan het ontwikkelen van normen voor kunstmatige-intelligentietechnologieën om zo het concurrentievermogen van de Europese industrie te vergroten;
14. SPOORT de lidstaten AAN, uiterlijk medio 2019 nationale kunstmatige-intelligentie-strategieën of -programma's klaar te hebben, dan wel kunstmatige-intelligentieaspecten in andere relevante strategieën en programma's op te nemen, door in kaart te brengen welke investeringen en uitvoeringsmaatregelen hiervoor nodig zijn; SPOORT alle economische actoren TEN ZEERSTE AAN, méér in kunstmatige intelligentie te investeren;
15. WIJST EROP dat de Raad op basis van het werk van *de uit de lidstaten samengestelde Groep digitalisering van de Europese industrie en kunstmatige intelligentie* een centrale rol dient te hebben in het toezicht op de uitvoering en de jaarlijkse actualisering van het *Gecoördineerde plan inzake kunstmatige intelligentie*; ONDERSTREEPT DE rol van de Raad Concurrentievermogen, gesteund door de Groep op hoog niveau concurrentievermogen en groei, bij het integreren van het mededingingsvermogen van de industrie in alle andere EU-beleidsgebieden, waaronder kunstmatige intelligentie.
